

Bohoslužby v Šumperku 23.dubna 2017

J 20, 19-31

Milé sestry, milí bratři, označení nevěřícím Tomášem se ve společnosti docela vžilo. Na samotného učedníka Tomáše to vrhá poněkud špatné světlo. Přestavme si my sami sebe ve chvíli, kdy by v tomto spojení znělo naše jméno. Jsem vzor toho, kdo nedokáže věřit. To skutečně není příjemné. Ovšem krásně se toho ostatní chytají. Vždyť vždy je lepší, když se mluví o nevěře někoho jiného, než nás. To čtenáře může napadnout i při četbě dnešního textu. Je zdůrazněn Tomáš, který nevěřil svým bratřím. Ale co víra oněch deseti zbylých učedníků? Opravdu byla o tolik pevnější, silnější?

Když čteme dnešní oddíl pozorně, jistě nás zaujme, že učedníci jsou ze strachu schovaní za zavřenými dveřmi. Ale Tomáš mezi nimi není, jak se později dočítáme. Proč tam chybí? Jaký je toho důvod? Písmo na tuto otázku neodpovídá a tak se můžeme jen domýšlet. Může být zavřen sám doma za svými vlastními dveřmi. To je první možnost. Má ještě větší strach a tak se raději od ostatních učedníků oddělil. Přeci jen na jednotlivce nebývá tolik vidět. Druhou možností je to, že se tolik nebojí a tak se normálně pohybuje beze strachu před nějakými nepříjemnostmi kvůli přiznání se k Ježíši. Ať tak či tak, nesdílí v tu chvíli ponuru náladu společně se svými druhy. Možná proto se zapsal tak nelichotivě. Když ostatní učedníci smutní, on je někde za svými vlastními zájmy.

Obraz učedníků za zavřenými dveřmi je zajímavý. Mají strach, i když Ježíš už byl vzkříšen. Jenže zvěsti o prázdném hrobu oni sami nevěřili. Marie Magdalská jim řekla, že se s Ježíšem setkala, s nimi to ale nic nedělá. Slovo nestačí. Všimněme si, že je to stejné jako u toho Tomáše. Když mu řekli, že viděli Pána, také mu slovo nestačí. Touží po doteku, jasnějším důkazu. Potřebuje to samé, co ostatní učedníci, nelíší se od nich, od jejich jednání, od jejich reakce na slovo o setkání se vzkříšeným Ježíšem.

Petr a Jan viděli prázdný hrob, Marie Magdalská se s Ježíšem setkala. Přesto učedníci drží

smutek, sedí za zavřenými dveřmi, protože se bojí. Jakoby ty dveře byly kamenem u jejich hrobu, do kterého je uzavřel smutek nad ztrátou Ježíše. I když nemusel to být jen smutek. Kříž, na kterém Ježíš zemřel, otřásl základy jejich existence. Proto i oni jakoby sestoupili do hrobu, do říše smrti, která slaví v tuto chvíli své vítězství. Zhroutil se obraz jejich světa, obraz Božího Mesiáše, obraz Boží přítomnosti. Jakoby by Bůh byl někde vzdálen, místo, kde se nacházejí, není ozářeno světlem Boží přítomnosti. Hlavou jim jistě běží mnoho myšlenek, ale z toho všeho vychází jen pocit bezradnosti, prázdnoty. Nedá se najít odpověď na otázku proč se tak stalo. Proto ani prázdný hrob, ani zvěst Marie o setkání se vzkříšeným Pánem nedokáže odvalit kámen jejich vlastního hrobu.

Situaci učedníků mění až další Ježíšův mimořádný čin. Prochází zavřenými dveřmi a postaví se mezi učedníky. Těžko říct, co učedníky víc může překvapit, zda skutečnost, že vidí Ježíše, nebo okolnost, že prošel zavřenými dveřmi. Obojí samo o sobě je mimořádné. Setkání s Ježíšem dává smysl tomu, co doposud vnímali rozpačitě, tedy svědectví Marie a prázdný hrob. Nyní je zřejmé, že prázdný hrob skutečně ukazuje ke vzkříšení. Ježíš byl tedy vzkříšen. Mluvil o tom, moc tomu nerozuměli, ale nyní to sami vidí. To je tedy jeden div. Co ale ty zavřené dveře? Něco takového Ježíš předtím nedělal. Byli svědky mnoha zázraků, ale projít dveřmi nebo zdí, to nikdo neviděl. Jedná se o něco zcela nového, dá se tušit, něco, co souvisí právě se vzkříšením. Přijmout skutečnost Ježíšova vzkříšení znamená učinit krok za hranice přirozeného, hranice toho, co si umíme představit. Ježíš však neprochází dveřmi proto, aby ukázal svou převahu nad fyzikou. Nejde o další čin do sbírky zázraků. Jde o svědectví toho, že Ježíš překonává bránu smrti. Už jsem zmínil, že ty dveře připomínají kámen přivalený ke hrobu. Kámen, jehož odvalení je svědectvím, že hrob není místo pro Ježíše, ani jeho učedníky. Proto přichází zavřenými dveřmi, aby tak učedníci mohli porozumět, že vzkříšení překonává bariéry, které my překonat svými možnostmi nedokážeme.

Velikou bariérou v našich životech může být právě strach. Učedníci se báli a tak zůstávali za pevnými dveřmi. Strach také dovedl Ježíše na kříž. Vůdcové lidu se báli o své postavení, svou autoritu, svou zaběhanou cestu. Pilát se bál komplikací, když nevyhoví tlaku davu. Petr se bál a tak raději Ježíše zapřel. Strach zkrátka stojí proti životu, vede člověka k jednání, které ho svazuje, spoutává. A jak vidno, strach není možné překonat vlastními silami. Vždyť Petr s Janem viděli prázdný hrob, slyšeli, že Marie se s Ježíšem setkala. Přesto je strach neopustil. Vše nabralo jiný směr až s Ježíšovým slovem pokoje, s možností dotknout se jeho ran. Strach odchází, když přichází Ježíš. Ne ale ten, kterého učedníci viděli před tím, tedy Ježíš podle jejich obrazu. Strach odchází, když přichází Ježíš jako vzkříšený Pán, Ježíš, který naplňuje vůli svého Otce v nebesích. Až při takovémto setkání se z učedníků stává nástroj Božího díla, jak také čteme. Dostávají svatého Ducha a vyražejí jako Ježíšovi poslové. Přitom nesou zvěst, která rozhoduje o lidském životě. Je to zvěst, která má moc činit veliké věci s lidským životem, určovat jeho směr, přinášet mu osvobození. Je to náhlá změna, která se děje tím, že spolu s Kristem vstávají k novému životu i jeho učedníci. Ježíš odvalil kámen jejich hrobu, ve kterém je držela smrt pomocí pochybností nad sebou i samotným Bohem. S týdenním zpožděním se to pak týká i učedníka Tomáše, který nedokázal uvěřit slovům apoštolů, ale když se setkal se

vzkříšeným Pánem, změnilo to i jeho situaci. Uvěřil, když také viděl Ježíše vzkříšeného procházejícího zavřenými dveřmi.

Do strachu učedníků vstoupil Ježíš se svým pokojem. Toto jeho přicházení se týká také nás. Jsme Ježíšovými učedníky a strach se nás také týká. Bojíme se mnoha věcí, které nás vedou za zavřené dveře, izolují v našich hrobech, kde více sil má smrt než život. Velmi lehce její moci podléháme. Je to smrt, která působí, že náš pohled míří k nám samotným, naše myšlení vychází z vlastní zkušenosti než z víry. Spolek učedníků za zavřenými dveřmi dnes může být církev, která tápe tváří v tvář výzvam své doby. Není to stejný strach jako měli učedníci, tedy obavy, že je někdo zatkne a dá do vězení, protože se drželi s Ježíšem. Přesto někdy raději své přesvědčení, svou příslušnost k Ježíši skryjeme za zavřenými dveřmi. Ať už jako celek, nebo jako jednotlivci. Zkrátka nám to tak přijde bezpečnější, možná spíš pohodlnější. Jsme církví za zavřenými dveřmi, církví v moci smrti, když se upínáme ke svému Ježíši, tedy takovému, který se nějak dobře prezentuje, je populární, lidé na něj slyší. Tak jako slyšeli na Ježíše, který uzdravoval a konal mnoho zázračných činů. Jenže ten skutečný Ježíš je pověšený na kříži. Je to Ježíš, který nejen uzdravuje, ale také vede k tomu, že se člověk musí změnit. Ježíš jdoucí cestou oběti není populární, sklízí posměch či pohrdání. A to nás může svírat, znepokojovat. To nás drží za zavřenými dveřmi. Změnit to může jen setkání se vzkříšeným Pánem. V tom je naše radost a naděje. Ježíš se od tohoto spolku za zavřenými dveřmi neodvrací, ale naopak. Prochází zavřenými dveřmi, překonává to, co nás odděluje, izoluje od okolí.

Zkušenost učedníků, kteří jsou nalezeni za zavřenými dveřmi, tak promlouvá do našeho společného díla, do naší cesty víry. Ukazuje nám, jak důležitým momentem je setkání se vzkříšeným Pánem. Vidět prázdný hrob je potřebné, slyšet slovo o setkání se vzkříšeným rovněž. Ale cosi se skutečně láme až tehdy, když sám vzkříšený Ježíš přichází a zvěstuje nám svůj pokoj. Dnes máme mnoho možností, jak o Ježíši něco zjistit. Máme důkazy, které ukazují k jeho pravdě. Máme dobré učení, jak co z Ježíšova díla vnímat, jak čemu rozumět. A možná by nám to stačilo. Vždyť se tak ukazuje cesta života, o které Ježíš tak často mluvil. Avšak všechna tato svědectví sama o sobě k novému životu nevedou. Je možné naučit se Bibli nazpaměť. Je možné přelouskat mnohé moudré knihy, setkat se s příběhy těch, kdo v Ježíše uvěřili. Může nás to dobře nasměrovat, ale nedovede nás to do cíle. Při první nesrovnalosti, problému, zůstaneme stát, budeme hledat úkryt. Aby svědectví o Ježíši přineslo i nám život, je třeba setkání s Ježíšem, dotek jeho svatého Ducha. Tudy vede cesta k tomu, abychom vystoupili z naší izolace. Vzkříšený Pán přichází a jde s námi. Naše víra tak smí stát nikoliv na tom, že jsme všemu porozuměli. Smí stát na tom, že nad vším tím porozuměním je ještě Boží láska, která se poněkud vymyká logice našeho světa, ale zároveň všemu dění ve světě dává smysl a cíl. K této lásce upínejme svou naději, protože právě ona otvírá naše zavřené dveře, abychom mohli opustit své hroby a nebáli zvěstovat Krista ukřižovaného. Vždyť jeho ukřižování vede k našemu novému životu. Nikoliv senzační kousky, báječná slova, promyšlená kázání, ale rány na jeho rukou a nohou vedou Tomáše i nás k vyznání můj Pán a můj Bůh.

Pane Ježíši, otevřel jsi nám bránu života. Přicházíš do našich obav, strachů, starostí, abychom v setkání s tebou nabývali nových sil. Obdař nás svým svatým Duchem, ať v radosti nad tvým vzkříšením, se stáváme tvými svědky a ukazateli na cestu života.

Amen.

p { margin-bottom: 0.25cm; line-height: 120%; }